

Maurits (Maup)

Stodel

Omdat Maup zijn fiets verkocht

Maurits (Maup) Stodel

Geboren in

Overleden in

Voor je begint

Dit is de lesbrief over Maurits - Maup - Stodel. Zoek zijn portret op in de tentoonstelling en beantwoord de vragen.

Opdracht : 1

→ Schrijf in het tekstvak hierboven waar en wanneer Maup Stodel is geboren en overleden.

Opdracht : 2

Maup was de zoon van een ongehuwde Joodse moeder uit Amsterdam, maar hij woonde al vanaf zijn derde jaar bij een gezin in Zwolle. Ook dit gezin was Joods.

→ Hoe heetten zijn pleegvader en pleegmoeder?

Opdracht 3

Toen de Duitsers in 1940 aan de macht kwamen, werd het leven van de Joden in Nederland steeds moeilijker. De Duitsers bedachten steeds meer regels tegen de Joden, de zogenaamde *anti-Joodse maatregelen*. Hieronder zie je enkele van die maatregelen.

Je werd ontslagen

Je moest je fiets inleveren

Je moest een Jodenster dragen

Je mocht niet meer bij je niet-Joodse burens of vrienden op bezoek

Je mocht niet meer naar een gewone dokter, alleen naar een Joodse

Je kreeg een grote J in je paspoort

Je moest naar een aparte school

Je mocht niet meer naar het park en de bioscoop of het zwembad

→ Welke twee maatregelen zou jij het ergst vinden? Omcirkel jouw keuze en leg uit waarom je dat vindt.

Opdracht 4

Ook in Zwolle werd het Joden steeds moeilijker gemaakt. Op 3 juli 1942 moest Maup zich melden bij de politie.

→ Wat had Maup misdaan? Kruis het juiste antwoord aan.

Gebruik voor het beantwoorden van je vraag het krantenbericht van 22 juni 1942.

- ☐ In het donker fietsen zonder voor- en achterlicht
- ☐ Een fiets gestolen
- ☐ Zijn fiets verkocht

Maandag 22 Juni 1942

Beschikking

van den commissaris-generaal voor de openbare veiligheid betreffende zich in Joodsch bezit bevindende rijwielen.

Op grond van artikel 45 der Verordening G no. 138/1941 betreffende de handhaving van de openbare orde, zooals gewijzigd bij Verordening no. 182/1941 beslist ik:

Artikel 1.

(1) Rijwielen, welke rechte of economisch aan Joden toebehooren, dienen uiterlijk op 24 Juni 1942, te 13 uur, met alle toebehooren, met inbegrip van reserve binnen- en buitenbanden, in berijdbaren en behoorlijken toestand bij den burgemeester der gemeente, waar de Jood zijn woonplaats heeft, of waar zijn zaak gevestigd is, te worden ingeleverd.

(2) De rijwielen moeten eveneens worden ingeleverd, wanneer derden er recht op hebben.

(3) Tot inlevering gehouden is:

1) de eigenaar,
2) hij die bevoegd is den eigenaar te vertegenwoordigen,
3) hij die in het bezette Nederlandsche gebied houder is van het rijwiel of hetzelfde in bewaring heeft.

Artikel 2.

Het is verboden om een Jood bij voortdurend of tijdelijk een rijwiel af te staan.

Artikel 3.

Deze beschikking is niet van toepassing op rijwielen, welke

1) toebehooren aan Joden, die in de gemeente Amsterdam wonen, dan wel
2) tot den voorraad van een rijwiel-handelaar behooren.

Artikel 4.

Jood in den zin van deze beschikking is hij, die ingevolge van artikel 4 der Verordening no. 189/1940 betreffende het aangeven van ondernemingen Jood is of als Jood wordt aangemerkt.

Artikel 5.

(1) Hij die de ingevolge artikel 1 op hem rustende plicht tot inlevering niet tijdig, of niet volledig nakomt, dan wel die in strijd handelt met het verbod van artikel 2, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste zes maanden en met geldboete van ten hoogste één duizend gulden of met een dezer straffen.

(2) Maatregelen op het gebied der veiligheids politie blijven onaangetast.

's Gravenhage, 20 Juni 1942.

De commissaris-generaal voor de openbare veiligheid,

RAUTER.

S.S.-Gruppenführer und Generalleutnant d. Polizei.

Opdracht 5

Nadat Maup door de Zwolse politie was gearresteerd en op het Zwolse politiebureau opgesloten had gezeten, werd hij op 7 juli 1942 overgebracht naar de Duitse Sicherheits-polizei in Arnhem. Wist je dat de Nederlandse politie de Duitse bezetter heel vaak hielp bij het arresteren van Joden en andere vijanden van de Duitsers?

→ a Wat vind jij daarvan? Omcirkel een duim die jij het meest passend vindt.

→ b Geef niet gelijk antwoord, maar denk er een tijdje over na. Bespreek het eventueel met een klasgenoot en/of je leerkracht en probeer het hieronder uit te leggen.

Opdracht 6

Het is nauwelijks te bevatten, maar Maup werd voor deze lichte overtreding door de Duitsers zwaar gestraft. Hij werd naar een concentratiekamp in Mauthausen gedeporteerd.

→ a Waarom denk je dat de Duitsers zulke zware straffen gaven? Zoek het op in de tentoonstelling.

→ b Weet jij wat een concentratiekamp is? Zo nee, ga op onderzoek uit op <https://wikikids.nl/Concentratiekamp> en leg het hieronder uit in je eigen woorden.

→ c In welk land ligt het concentratiekamp Mauthausen? Zoek het op in een wereldatlas of op internet en noem twee steden in de buurt van Mauthausen.

Mauthausen ligt in

In de buurt van
en

→ d In Mauthausen moest Maup zeer zware dwangarbeid verrichten. Wat moest hij doen?

Het werk in Mauthausen was zo zwaar dat vele gevangenen bezweken. Maup stierf op 9 november 1942.

→ e Hoe oud is hij slechts geworden?